

РЕШЕНИЕ

№ 1127

гр. София, 10.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 10.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **2951** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. Й. С. срещу Отказ изх. № 66-00-914/02.11.2023 г. на директора на Регионална дирекция - [населено място] към Агенция по вписванията.

В жалбата се излагат оплаквания за липсата на мотиви за отказа да се възстанови частично недължимо платена държавна такса за вписване. Поддържа, че дължимата такса за вписване е 439,13 лева, а не 746,63 лева. Счита, че органът не е съобразил молбата за вписване, отнасяща се за частичен интерес върху вземането.

Ответникът - директорът на Регионална дирекция – [населено място] към Агенция по вписванията – [населено място] изразява становище за неоснователност на жалбата.

След като обсъди релеванните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

По преписката е приложен договор за прехвърляне на вземания (цесия) от 31.08.2023г., сключен между „ЕОС Матрикс“ ЕООД и С. Й. С., което има материален интерес в размер на 1 493 250,78 лева.

Обсъжданият договор е вписан с вх. № 10280, акт 93, том. 2/07.09.2023 г. в имотния регистър, воден от Службата по вписванията в [населено място].

По преписката са налични нотариални актове за вписани ипотeki по вземането, което впоследствие е предмет на договора за цесия.

Постановено е разпореждане на съдия по вписванията по преписка вх. № 10280, с

което за вписване на договора за цесията е определена държавна такса в размер на 746,63 лева, изчислена въз основа на материален интерес от 1 493 250 лева (в разпореждането тези стойности са разменени спрямо основанието).

Приложени са платежни документи (бележка от 07.09.2023 г., издадена от ПОС терминал на Агенция по вписванията и нареждане на деловодител № 1642425/1783131 от 07.09.2023 г.), от които се установява, че жалбоподателят е заплатил сумата в размер на 746,63 лева по сметка на Агенция по вписванията във връзка с вписването на договора за цесия.

Подадена е молба вх. № 66-0-914/12.09.2023 г. от С. Й. С., с което е поискано от ръководителя на Агенция по вписванията връщането на сумата от 439,13 лева, явяваща се недължимо платена. В молбата е посочено, че със заявлението за вписване на договора за цесия е заявено за вписване частично върху материалния интерес на договора, а именно 615 000 лева. По тези съображения счита, че дължимата такса по чл. 3, ал. 2 от Тарифата за държавните такси, които се събират от Агенция по вписванията, е в размер на 307,50 лева. Твърди, че са платени 746,63 лева, с което надвнесената такса е 439,13 лева и подлежи на връщане.

Изготвено е становище от главен специалист в Служба по вписванията - [населено място], в което е посочено, че по разпореждане на съдия по вписванията е внесена държавна такса в размер на 746,63 лева за вписване на договор за цесия вх. № 10280, акт 93, том 2/07.09.2023 г.

Последвало е изпращане на писмо изх. № 66-00-914/02.11.2023 г. на директора на Регионална дирекция - [населено място] към Агенция по вписванията, с което е отказано връщането на държавната такса в размер на 746,63 лева.

Органът е приел, че жалбоподателят е подал молба вх. № 66-00-866/30.08.2023 г., с което са представят платежни документи от 07.09.2023 г. и справка от имотен регистър от 11.09.2023 г. Прието е, че държавната такса от 746,63 лева е платена във връзка с вписването на договор за цесия вх. № 10280, акт 93, том 2/07.09.2023 г. Прието е, че заплащането е по повод разпореждане на съдия по вписванията, които са назначени от министъра на правосъдието, но са административно подчинени на председателя на съответния районен съд по местонахождението на имота. В тази връзка е прието, че жалбоподателят следва да се обърне към председателя на районния съд или към инспектората на Министерство на правосъдието. По тези съображения е приета за неоснователна молбата, тъй като сумата от 746,63 лева не подлежи на връщане.

Съдът е изискал от органа да представи препис на молба вх. № 66-00-866/30.08.2023 г., цитирана на в оспорения отказ. Същата е представена след дадени няколко указания от съда. От съдържанието на този документ се налага извод, че се касае за заявление за връщане на недължимо платена такса по сметка на АВ, подадено от неучастващо по делото лице, а именно К. И. Н., т. е. не се отнася за молбата на жалбоподателя С. Й. С., с която е направено искането за вписване на договора за целия или да са представени допълнително документи.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалба е процесуално допустима, тъй като е подадена в срок и от лице с правен интерес, за което актът е неблагоприятен, доколкото не се уважава негово искане.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 АПК, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, като проверява

дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби при издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва закона.

В чл. 4, б. „в“ от ЗДТ е регламентирано, че държавни такси се заплащат за извършване на действия и услуги от държавни съдебни изпълнители и от службите по вписванията. В случая е заплатена такса по раздел I „Такси, събирани за действия и услуги по Правилника за вписване“ към Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията.

В чл. 17 от Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, е регламентирано, че таксите по [раздели I, II, IIIa, IIIb](#) и [IIIв](#) постъпват по бюджета на Агенцията по вписванията. На основание чл. 4б ЗДТ Агенцията по вписванията е приела Вътрешни правила за връщане на недължимо платени държавни такси по сметки на Агенцията по вписванията (Вътрешните правила).

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Вътрешните правила за връщане на недължимо платена държавна такса се подава заявление по образец (Приложение № 1 към настоящите вътрешните правила) или в свободна форма. Според чл. 6, ал. 1 – ал. 3 от същите правила когато върху заявлението е поставена резолюция, че посочената в него сума не подлежи на връщане или на връщане подлежи само част от нея, преписката се насочва към началника на отдел „Анализ, методология и организация“ за изготвяне на уведомително писмо до заявителя. Началникът на отдел „Анализ, методология и организация“ определя служител за изготвяне на уведомително писмо до заявителя, към който насочва преписката по автоматизираната информационна система за документооборот. Определеният служител по ал. 2 в срок до 3 работни дни от получаване на преписката изготвя уведомително писмо до заявителя. В чл. 6, ал. 4 от Вътрешните правила е регламентирано, че уведомителното писмо се подписва от изпълнителния директор на Агенция по вписванията или оправомощено от него лице и в него се указва възможността за оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Разпоредбата на чл. 7 от Вътрешните правила предвижда, че заявлението за връщане на недължимо платена държавна такса се разглежда в срок до 14 дни от датата на постъпването му в Агенция по вписванията.

Въпреки, че не са представени доказателства за оправомощаване на директора на Регионална дирекция - [населено място] за произнасяне по искането за връщане на недължимо платена държавна такса, то това обстоятелство не е спорно по делото. В тази връзка следва да се приеме, че не е налице отменително основание по чл. 146, т. 1 АПК.

Актът е издаден в предписаната от закона форма, като съдържа фактически и правни основания за негово издаване. Мотивиран е в достатъчна степен, позволяващ на адресата да разбере какви са причините за отказа за връщане на държавната такса.

Допуснати са съществени процесуални нарушения, тъй като не е съобразена разпоредбата на чл. 35 АПК, налагаща изясняване на всички факти и обстоятелства. В случая органът не е събрал всички доказателства за установяване на заявления материален интерес, което е от значение за правилното определяне на държавната такса.

В молбата за връщане за частично връщане на държавна такса е посочено, че е заявено вписване на част от вземането, за което е вписана ипотека и е сключен договор за цесия. Съгласно чл. 3, ал. 2 от Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията (Тарифата), когато искането за отбелязване, заличаване и

подновяване на вписване е направено за част от вземането, за което е вписана ипотека, или само за някои от имотите, се събира половината от таксата по чл. 2, изчислена върху сумата, за която се иска отбелязване, заличаване или подновяване, а ако такава не е посочена в искането - върху сумата, за която е направено първоначалното вписване.

За правилното прилагане на нормата на чл. 3, ал. 2 от Тарифата е от значение съдържанието на подаденото заявление за вписване, тъй като е необходимо да се провери дали е заявено за вписване за цялото вземе или за част от него. Това означава, че органът е следвало да провери подадената молба на С. С. за вписване в имотния регистър на договор за цесия вх. № 10280, акт 93, том. 2/07.09.2023 г. Това е необходимо за установяване на материалния интерес за вписване (1 493 250 лева според съдията по вписванията или 615 000 лева според жалбоподателя). На базата на този заявен материален интерес следва да се определи дължимата държавна такса, респ. да се определи дали е налице надвнасяне на такса.

Органът се е позовал на молба вх. № 66-00-866/30.08.2023 г., но същата не е подадена от жалбоподателя С. Й. С., а от трето неучастващо по делото лице и същата няма никаква връзка с обстоятелства по делото (още повече, че молбата не се отнася за заявка за вписване в регистъра). Това означава, че органът не е изследвал фактите, свързани с изясняване на заявения материален интерес на вписването. Дори да е допусната техническа грешка при изписването на номера на молбата, то органът пак не е изследвал дали се отнася за цялото вземане или частично от него. Декларативно е прието, че материалният интерес е размерът на прехвърленото вземане по договора за цесия, но не е отчетена възможността за вписване на част от вземането, каквато възможност има жалбоподателят.

Неизясняването на заявения материален интерес на вписването (дали се отнася за цялото вземане или за част от него, за което е вписана ипотека) е съществено нарушение на чл. 35 АПК, тъй като е от значение за правилното определяне на дължимата държавна такса, респ. за определяне дали е налице надвнасяне на държавна такса.

Допълнително следва да се посочи, че органът не се е съобразил със заявения размер за връщане на държавна такса, който в случая е за част от платената такса, а именно 439,13 лева, т. е. не се иска връщане на цялата такса, както е приел органът.

Не се споделят доводите на органа, че таксата не следва да се върне, обосновани с дълбоко грешното разбиране, че заплащането е по повод разпореждане на съдия по вписванията, които са назначени от министъра на правосъдието, но са административно подчинени на председателя на съответния районен съд по местонахождението на имота, поради което жалбоподателят следва да се обърне към председателя на районния съд или към инспектората на Министерство на правосъдието. Това е така, тъй като в чл. 17 от Тарифата е регламентирано, че таксите по [раздели I, II, III, IV](#) и [V](#) постъпват по бюджета на Агенцията по вписванията. В случая е платена такса по I „Такси, събирани за действия и услуги по Правилника за вписване“ към Тарифата, поради което платената държавна такса е постъпила по сметка на Агенция по вписванията. Именно, учреждението, което е получило неоснователно такса, то следва да върне същата, а не друго лице (Районен съд или Министерство на правосъдието). Разбирането на органа има отношение за ангажирането на дисциплинарна отговорност на съответния служител, но няма нищо

общо възстановяването на неоснователно получени такси. Именно в тази връзка са приети горепосочените Вътрешни правила, регламентиращи връщането на неоснователно платени държавни такси за вписване в имотния регистър.

Предвид изложеното, съдът намира, че оспореният отказ изх. № 66-00-914/02.11.2023 г. е незаконосъобразен, което налага неговата отмяна. Преписката следва да се върне на административния орган, който следва да изясни фактите, отнасящи се до молбата/заявлението за вписване на договор за цесия вх. № 10280, акт 93, том. 2/07.09.2023 г. Относителните за изясняване факти представляват какъв е материалният интерес на заявеното вписване, т. е. дали се касае за искане за вписване за цялото вземане или за част от него, за което е вписана ипотека (1 493 250 лева според съдията по вписванията, 615 000 лева според жалбоподателя или друг размер). На база заявения материален интерес следва да се изчисли дължимата държавна такса за вписване. Ако платената такса надвишава дължимия размер, то същата е неоснователно получена и следва да се върне надвнесеня размер на държавната такса.

По разноските:

С оглед изхода на делото и чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят направените разноски по делото. В случая се претендира заплатената държавна такса и адвокатски хонорар. По делото се установи заплащането на 10 лева за държавна такса. Представен е договор за правна защита и съдействие, от който е видно, че уговореният адвокатски хонорар е в размер на 400 лева. Същият е платен в брой, видно от отбелязването в договора.

Предвид изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ изх. № 66-00-914/02.11.2023 г. на директора на Регионална дирекция - [населено място] към Агенция по вписванията, с който по молба вх. № 66-0-914/12.09.2023 г. на С. Й. С. е отказано връщането на недължимо платена държавна такса по вписването на договор за цесия вх. № 10280, акт 93, том. 2/07.09.2023 г. в имотния регистър, воден от Служба по вписванията – [населено място].

ИЗПРАЩА преписката на директора на Регионална дирекция - [населено място] към Агенция по вписванията, който в 14 – дневен срок да се произнесе по молба вх. № 66-0-914/12.09.2023 г. на С. Й. С., като се съобрази с указанията, дадени в мотивите на настоящия съдебен акт.

ОСЪЖДА Агенция по вписванията да заплати на С. Й. С. сумата в размер на 410 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от уведомяване на страните.

Съдия: